

Nec opus fuit conficerē publica instrumenta : quia, (ut etiam proponitūt in factō) debitores essent Chygrapharij, fatis fuit ipsa Chyrapha lacerare.

Non etiam repugnat quod obicitur in vltimis mortuorum verbis, nullam fidem adhibendam dicto Do. Quirino attestant de exactione debitorum facta à dīcta Eleonorā: quia cum dictus Dom. Quirinus dederit cōputum eorum tantum, quā ipsa Dom. Eleonora exēgit, non uidetur concludere eius testimoniū, tamquam obscurum & incertum: quia debent data & accepta exhiberi. l. cum seruus ff. de conditio, & demon-

stra, vt dicit possit rationes + integrē fuisse editas, iuxta l. i. s. edere, & l. vbi edicuntur, in princ. iuncta l. agentiū s. edi autem ff. dē edendo & his in lociso cōtore scribunt. Nam rēpondet, casum dīcta + l. cum seruus huic nōstrō non conuenire. Nos enim agimus solummodo de probanda exactione debitorum pro tanta quantitate & summa, quā restitui potuerit acceptum mutuum.

Non autem an debitores illi ita perfecte, quod debe-

bant, soluerint: ut liberari omnino potuerint, iuxta ca-

sum dīcta l. cum seruus, in quo agitur de administra-

tione, + qui ut consequi valeat de administratis libera-

tiones reddere debet: sicuti copiosè disservit in lib. 2. de arbitriis iudicium casu 209. num. 14. &

multis subsequentibus.

Præterea hoc nostro in casu obseruandum est, do-

ctores affirmantes, cessare præsumptionem, ex dicta l.

Quintus, quando mulier habet aliunde bona, ex quib-

us possit acquirere vel debitoribus solvere, non qua-

runt, an vere ex illis bonis mulier acquisierit, vel non.

Sed dicunt, præsumi ex illis acquisuisse, ut dicimus in

fra. Ita & hoc in casu, dicendum est; necesse minimè

esse, quod Do. Eleonora exēget prædictam ex parte

Quarto comprobantur prædicta ea ratione, quod

cum (ut in factō præsupponitur) dictus D. Benigno-

lius maritus + dicta D. Eleonora non esset tam diues,

quam ingens impensa à se assidue facta, verisimile nō

est, neq; præsumi potest, iactum ex eius reditu super

fuisse ut D. Eleonora potuerit tam ingentem summam

subtrahere, ut restitueret mutuum. Ita in specie consi-

derat Arctinus in conf. 31. col. pen. vers. præterea dato

32 & c. cum dixit, esse recurrendum ad rediutū & qua-

titatem honorum Ecclesiæ & mariti, ut conjecturam

33 faciamus, an Prelatus + mulier acquisierit ex pro-

prijs bonis, vel ex illis Ecclesiæ & mariti. Idem in spe-

cie respondit Capra in conf. Pro declaratione.

Vltimo dicimus in dubio preualere presumptionē

34 + que stat pro reo, ut scripti in lib. 1. de presumpciōnibus quest. 29. num. 11. & in lib. 2. de arbitriis iudi-

cium catu 472. nu. 25. vbi huius opinionis plures retu-

li. Cum ergo Dom. Eleonora sit rea conuentā, ex quo,

ab ea petitur huius summæ restitutio; dicendum pro

ea præsumi.

S V M M A R I V M .

1 Conditionis defectū excludi substitutum.

2 Conditionē facere hac V. postquam peruererit hæreditas.

verba, postquam peruererit hæreditas, facere condi-

tionem.

3 Postquam dictionem significare conditionem.

4 Postquam dictionem respicere tempus non anterius, sed

posteriorius.

5 Peruenire, effe cum effectū.

6 Substitutionē deficere cum conditio, deficit sub qua fit.

7 Extentionem ad diffimiles casus non fieri.

8 Causa cessante ceſare dispositionem.

9 Substitutionē per fideicommissum, intelligi fideicommissario adeunte.

10 Substitutionē primi, secundi, & ulterioris substituti per fi-

deicommissum censeri substitutum hæredis.

11 Substitutionē postremo loco dici principaliter vocatum

ex persona propria. n. 12.

12 Fideicommissariam plurib. simpliciter factam, vel sub

compendio, non effici caducam si unus, vel duo ex ro-

catis super sint.

13 Fideicommissario inesse tacite conditionem hanc, si ha-

reditas

- Est ergo admittenda præsumptio, mutuum fuisse restituū ex pecunia exacta, non autem ex illa mariti. Ita in specie dicta l. Quintus sensit Aret. in cōsili. 3. 1. col. pen. vers. ad secundum; & apertius Ripa in lib. 3. respoſitorum ca. 4. nu. 3. versi, hinc dicebat Aret. &c. secundum in pressioaem Lugdunensem.
- 15 Fideicommissarium primum teneri restituere sequentiis substitutis ordine.
- 16 Vulgarem substitutionem in hoc differre à fideicommissaria, quod in ea sufficit delata, ut adiri possit, in fideicommissaria oportet gratum effici hæredem. 17.
- 17 Substituto vulgariter, adeunte extingui substitutum.
- 18 Fideicommissario grauatum necessario oportere effici hæredem, alioqui non posse restituere vocato per fidie-commissum.

CONSILIVM MCIII.

Initium à Domino.

Euocatur in dubium, quā superioribus mem-
bris scripti pro Dom. Dionysio Filiodono,
dum dixi, substitutionem de factam non
fuisse caducatam ob mortem Do. Antonij
Mariae, & Dom. Hercolis, post quos ipse do.

Dionysius fuit vocatus. Verius sanè effectam fuisse ca-
ducā vel ea ratione contendit Clariss. D. Eques Pere-
grinus consulens parti aduersę suo doctissimo in respo-
so hoc de controversia redditio, q; dictus D. Dionysius, fecū
dogenit. Sulpitij vocatus non est ex prima parte Te-
stamētū olim suprēmi Cácellarij Filiodoni, cū in prima
parte solummodo post D. Franciscum hæredem insti-
tutum & eius descendentes masculos vocatus fuerit
D. Antonius Maria, & post eū D. Hercules primoge-
nitus do. Sulpitij, & descendentes ab ipso do. Hercules: In
secunda vero dicti Testamenti parte vocatus & substi-
tutus quidem fuit do. Dionysius, hoc est, secundogeni-
tus D. Sulpitij, his verbis, Hac tamen conditione adie-
cta, postq; hæreditas peruererit in dictum D. Antonij
Maria, non possit aliquo modo diuidi, sed quidem in
vnum solum ex familia Filiodona transeat, hoc est, p;
decedente dicto D. Antonio Maria succedit Do. Her-
cules, si superuixerit, & ipso non superflue, succedit
eius primogenitus, & ipso primogenito primortuo,
succedant ipsius primogeniti filii codē ordine; & præ-
dictis decedentibus sine filiis masculis, succedant codē
modi & ordine filii Dom. Liuji: & his omnibus de-
ficientibus, admittatur Mag. Do. Dorothea filia dicti
do. Dionisij, deinde eius filii masculi primogeniti codē
modo & ordine quo supra. Cū autem do. Antonius
Maria, & alij post eum vocati, nem p; dom. Hercules,
& deinde do. Dionysius secundogenitus dicti D. Sul-
pitij, vocati sint sub illa conditione, postquam hæredi-
tas peruererit ad dictum do. Antonij Mariae, & ipse
do. Antonius Maria decesserit ante Testatorem, atque
ita ad ipsum do. Antonium Mariam non peruererit i-
psa hæreditas, sequitur dicendum, quidem defectu condi-
tionis + casus & præsuppositi, ipse secundogenitus do.

Sulpitij, sicq; do. Dionysius excludatur, l. ex facto, s. ex
facto, & s. si quis autem, ff. ad Trebell. & l. qui hæ-
rediti, s. l. Mævius ff. de condit. & demonstrat. & in spe-
cie relinquentur.

1 Baldus in confil. 241. Casus talis est. A in testamen-
to, libr. 1.

2 Alex. in confil. 1. nu. 6. lib. 1.

3 Corneus in confil. 199. nu. 12. lib. 1.

4 Ruinus in confil. 135. nu. 3. lib. 3.

5 Berous in confil. 63. nu. 29. lib. 2.

6 Cephalus in confil. 620. nu. 40. & 41. lib. 5.

7 Bursatus in confil. 97. nu. 7. lib. 1.

8 Petrus Antonius Anguissola in confil. 55. lib. 6.

9 Natta in confil. 676. num. 26. & confil. 678. num. 18.

& num. 20. lib. 3.

10 Rolandus in confil. 58. & confil. 59. lib. 3. qui de eadem

facti species interrogatus id cū p̄citato Natta resp.

- 11 Hondeodus in confil. 49. nu. 3. lib. 2.
- Et ij quidem moti sunt his rationibus & argumentis etiam deductis à prædicto præstantissimo do. Peregrino consulente, & quā verbis paulo latioribus clario rioribusque refero.

Primo, quia hæc verba, postquam hæreditas peruererit, faciunt + conditionem, vt respondit Gratus in confil. 102. nu. 18. lib. 2. sic illa dictio, + postquam conditio significat l. inter illam ff. de verb. signif. & scribunt Bartolus in l. quibus diebus s. Ternilius col. 2. ff. de condit. & demonstrat. Alex. & Iason in le. si cui legetur s. hoc autem de leg. 1. Et respicit tempus + po-
sterius, & non anterius le. Aemilius ff. de mino. 25. an-
nis, & respondit Parisius in confil. 3. numer. 3. lib. 2.

Et verbum peruererit + significant, quid cum effectu peruererit l. 2. s. cū peruerisse ff. de hæred. vel actio-
vend. & l. qui concubina s. cum ita ff. de le. 3. Cum er-

go hæreditas nō peruererit ad do. Antonium Mariam, sequitur quid defectus cōditionis obstat do. Dionysio
sufficta conditione, postquam hæreditas peruererit ad do. Antonium Mariam, substituto & vocato.

Secundū vrgeret videatur, quid illa qualitas petu-

tionis hæreditatis ad do. Antonij Mariā expressus à Te-
statore ante substitutionē, Ergo defectus istius qua-

litatis, ex quo hæreditas nō peruerit ad do. Antonij Mariā, facit deficere + substitutū, l. in delictis, s. extra-
neus, ff. de noxa. actio. Ita in specie arguit Alex. in
confil. 1. col. 3. n. 4. Sed p̄missis nō obstatib; l. 1. & Corn.
in confil. 199. num. 10. lib. 1. quos infra referam.

Tertiū suffragari videtur, quid illa causus peruentio-
nis hæreditatis ad do. Antonium Mariā expressus à Te-
statore ante substitutionē, Ergo defectus istius qua-
litatis, ex quo hæreditas nō peruerit ad do. Antonij Mariā, facit deficere + substitutū, l. in delictis, s. extra-
neus, ff. de noxa. actio. Ita in specie arguit Alex. in
confil. 139. col. 2. in fine. lib. 6. & Socinus Senior in l. colu-
14. in tercia limitatione, ff. de vulg. & pup. subst. & in
confil. 140. n. 9. lib. 1.

Quarto & vltimū ad rem conferre videtur, q; cef-
satetiam dispositio sub eo præsupposito fundata, iuxta gl. in l. mancipia, in verbo auocandum, C. de seruis fu-
git. vbi Salicetus & Fulgoſi. Alex. in rub. ff. sol. matr. Decius in confil. 233. nu. 7. & in confil. 259. nu. 6. Cū ergo hoc in casu cesseret causa substitutionis factē de D. Dionysio hoc peruerit hæreditatis ad D. Antonium Mariam, cōsiderat dicitur ipsa substitutio.

Hæc sunt quā à prædicto D. Peregrino consulente
deducta fuerint in prædicto eius responso. Et eo qui-
dem prius obiectiōnēm hanc ego ipse excitauī, & altero l. de duobus modis dissolui in responso superioribus
mensibus redditio in tertio arguimento secundū conclu-

sionis, vbi retuli Alexandrum, Rolandum, Nattam, &
Hondeodum supra relatōs. Nūc diligentius satisfaciā.

Re itaq; ipsa longē melius & diligenter persp̄sa,
contrarium verius esse existimō, nem p; substitutionē,
qua vocatus est D. Dionysius, non effici caducatam, ethi
D. Antonius Maria decessit adhuc viuo testatore. Hu-
ius veritatis declarandē gratia aliquas constitutā conclu-

siones, quib; explicatis oīs, ni fallor, cessabit dubitatio.
Prima conclusio est, substitutionēs, quibus do. Frā-
cisco primo hæredi instituto decedente substituti fue-
runt eius filii, & deinde fratres & filii fratrum Testatoris, esse fideicommissarii. Hanc conclusionē verā
demonstrauit quinque argumentis in Responso supe-
rioribus mensibus hac de controversia redditio in prima
conclusionē, Non est quid iam scripta repetam,
tūm maxime quid, intelligo non solum præstantissi-
mos partus aduersi Aduocatos, sed etiam Perill. do. Se-
natorē Sansonum huius causæ Relatorem admitti-
re conelusionem hanc.

9 Secunda est conclusio substitutum t̄ Caio per fidei commissum intelligi, si Caius hæreditatem aduerit, atque ita si hæreditas ad eum peruenierit: Conclusionē hanc admittū & probant Bartolus in l. Centurio, nu. 32. ff. de vulga. & pupill. substit. & ibidem Galliaula nu. 76. Alex. in conf. 1. nu. 7. lib. 1. Corn. in conf. 199. nu. 12. lib. 2. Hier. Gabr. in conf. 117. nu. 15. & nu. 19. lib. 1. & probant l. sed & si sic, §. vlt. de leg. 3. l. ille à quo, §. 1. ff. ad S. C. T. rebell. & l. eam quam, C. de fideicom. Hinc intelligimus, verba illa Testatoris nostri vocantis & substituentis do. Herculem, & deinde dom. Dionysium do. Antonio Maria, si ad ipsum do. Antoniu Mariam peruenisset hæreditas, expressisse quod ad ipsam substitutionem fideicommissariam id, quod tacitè inerat, atque ita respectu ipsius substitutionis nihil vel parum operari, vt etiam dicemus infra.

10 Tertia est conclusio substitutum t̄ primi, secundi, & vltioris substituti per fideicommissum censeri substitutum hæredis, & priore loco substituti, non autem postiorem, nisi illi primi non adiuvissent hæreditatem, sed illa peruenisset ad unum ex ipsis postremis. Ita Castre. in conf. 152. Præsens dubium videtur formari col. 2. ver. Sed certe, & in conf. 375. Vitis omnibus punctis col. 2. ver. dicit aliquis lib. 1. & in conf. 442. Videatur, quod filii dicta col. vlt. ver. in contrarium videuntur casus lib. 2. Corneus in conf. 35. in fine lib. 2. Iason. in conf. 148. col. 4. ver. Non obstat secundum, & col. 5. ver. non obstat tertium lib. 2. Decius in conf. 427. nu. 13. Curtius iunior in conf. 8. nu. 4. & nu. 7. Cephalus in conf. 620. nu. 17. & nu. 27. lib. 5. Hieronymus Gabriel in conf. 117. nu. 18. & M. Antonius Peregrinus in Tract. de fideicommissis art. 15. nu. 36. versi. præterea considerat.

11 Postiores enim vocati dicuntur ita principaliter & expresse vocati, & substituti hæredi instituto vel primo substituto hæredi effecto: sicuti precedentibus sub conditione tamē, si substitutio locum non habebit in personam ipsorum præcedentium. Et ideo posteriores isti substituti non veniunt ex persona præcedentium, q̄ hæredes non fuerunt, sed ex propria persona: ac si illi medij non fuissent vocati. & substituti sicuti declarant Castrensis in dicto consilio 375. colum. 2. & alij sup. relati.

Quocirca infertur, do. Dionysium censeri substitutum do. Francisci hæredis instituti, vel eius filij infantis; si eius nomine adita fuit hæreditas: non autem dici potest substitutus do. Herculis, nec do. Antonij Maria, qui eti vocantur in substitutione prælati do. Dionysio: attamen ex quo ipsi do. Hercules, & Antonius Maria effecti non sunt hæredes sive hæreditas ad eos non peruenient, dici non potest, quod do. Dionysius sit eorum substitutus per fideicommissum, quod cum apud eos non fuerit, non etiam dici possunt erga ipsum do. Dionysium grauati.

Quarta est conclusio substitutionem fideicommissaria de pluribus merè, & simpliciter factam, vel incōpendiosa substitutione comprehendens non effici caducam, si vntis vel duo ex vocatis superfunt, sicut eti ante se vocati, & substituti deceperint, vel viuo adhuc testatore: vel superfecte primo hærede instituto. Ita de simplici fideicommissaria, scribunt permulti à me congregati in cont. 106. n. 391. & alias in responsu hac de cā redito commemorauit decem & septem doctores idem affirmasse. De fideicommissaria verò comprehensa in compendiosa idem affirmant alij quam plurimi, quos retuli in eodem conf. 106. nu. 390. Et illis accedunt Alciatus in lib. 3. de verbo. sign. nu. 16. ver. Sed iterum, Decia. in conf. 81. col. pen. lib. 2. & Ludouicus Molina in lib. 3. de Hispano: primogen. c. 6. nu. 39.

Ex prædictis quatuor firmatis conclusionibus intellegimus, do. Dionysium sive vel per metam simpli-

cemque fideicommissariam substitutionem, vel per fideicommissariam comprehendens in cōpendiola substitutū non quidē do. Herculis vel Antonio Maria, sed do. Francisco hæredi instituto, vel eius filio, si is hæreditatem adiuvit, & propterea ipsum do. Dionysium venire admittique debere ex sua persona non autem ex persona & medio do. Herculis vel do. Antonij Maria, quorum vocatio, & substitutio caducata perinde est ac si facta non fuisset. Et illa uerba Hac conditione adiecta, quod dicta hæreditas postquam peruenierit in dictum do. Antonium Mariam &c. non refingūt substitutionē factam de do. Hercule, & do. Dionysio: sed apposita sunt, ut alias meo in responsu scripti, respectu primigenitura ab ipso testatore ordinata, quam voluit incipere postquam do. Antonius Maria adiuvasset hæreditatem. Non repeteo iam dicta.

Non obstant nunc ad ducta in contrarium. Et primum quidem auctoritas Baldi & sequaciū Nam Baldus in dicto conf. 241. nihil quod ad rē nostram pertinet, respondit. Siquidem suo illo in casu testator instituerat hæredem filium, cui decedenti sine filiis masculis, substituerat consortium Sancti Barnardi, quod grauauit praestare legatum Titio, vbi ad ipsum consortium peruenisset hæreditas Filius hæres in titulus adita hæreditate patris, decepsit nullus relictis filiis masculis: sed duabus filiabus: atque ita euenerat casus fideicommissi, si vultatem dicti consortij Sancti Bernardi: à quo repudiatum seu acceptatum non fuit fideicommissum. Petebat Titius ille legarius, legatum sibi præstari a dictis filiabus.

Respondebant filiae, legatum ipsi Titio à se non debiri, quia ipse non fuerunt grauati: sed consortium, à quo dicebatur non teneri, quia hæreditas ad eum non peruenit, sicuti disponuerat ipse. Hic casus nostro non conuenit, cū in hoc nostro do. Dionysius non contendat velle ad hoc fideicommissum admitti ex persona do. Antonij Maria vel do. Herculis, quib. non dicitur substitutus, sed ex persona vel do. Francisci hæredis instituti, vel eius filii infantis mortui, hæreditate adita. Nec in casu Baldi nullus alius fuerat vocatus & substitutus ante Consortium, ita vt substitutione illa Cōsortij ob repudiationē caducata, onus legati remāsset apud primum substitutum, cū tamen in casu nostro ante do. Herculem, & do. Antonium Mariam extiterit infans substitutus primus & grauatus erga dom. Dionysium, vt supra declarauimus. Præterea in casu Baldi illa conditio, casu quo hæreditas perueniat ad Consortiū, erat conditio voluntaria, quia (vt idem Bald. in fine illius responsi scriptum reliquit) Testator poterat simpliciter legare ipsi Consortio. Nostro in casu conditio est necessaria, quia grauatus fideicommissio intelligitur, si ipsum fideicommissum ad se perueniet: sicuti auctoritate plurim probauimus supra in secunda conclusione, vbi diximus, conditionē hanc, t̄ si hæreditas perueniet ad do. Antonium Mariam, effe conditionē, quæ ipsi oneri restitutione fideicommissi facit inest, atq; ita dici conditionē necessariā, quæadmodum est illa, si hæres erit, quæ testator apponit hæredi instituto, vt inquit idem Baldus in dicto conf. 241. in fin. Ita etiā loquitur & intelligit Alexander in dicto conf. 1. nu. 6. & numer. 7. libr. 1. cuius auctoritas fauerit do. Dionysio, & proprieat̄ retorquetur: sic & Corneus in dicto conf. 199. nu. 12. libr. 2. idem de eadem facti specie cū Alexander respondit. Præterea Alexáder & Corneus loquuntur quando hæreditas nō peruenit ad primum institutum, vel ad primum fideicommissarium grauatum deinde restituere successuē alij vocatis & substitutis, vt in casu nostri Testatoris, si grauasset dom. Franciscum institutum vel eius filium restituere dom. Herculi, vel dom. Antonio Maria, si hæreditas peruenisset ad dictum Franciscum vel eius filium, & illi

non

ditione adiuvissent. Diversum verò prædicti sentiunt, quādo primus fideicommissarius t̄ adiuvit, quia tunc tenetur restituere secundo, & eo non extante, (vt quia iam prædecesserat,) tenetur tertio, vel quarto substituto. Et Alexandrum sic intelligit Ruin. in allegato cōf. 135. n. 3. lib. 2. Et apertius idem affimat ip̄met partis adiuvante Cōsulēs, hoc est, M. Antonius Peregrinus in Tract. de fideicommissis art. 15. nu. 19. in fine, qui sic declarat Alexandrum & Corneum in præcitatū locis, qui refert idem scriptis Hieronymum Gabrielem in conf. 117. num. 15. lib. 1. Ita etiam Alexandri & Cornei responsa explicat Cephalus in præallegato conf. 620. num. 40. & 42. lib. 5. qui num. 22. & numer. 29. idem scriperat, & eiusdem opinionis alios refert & nu. 39. & nu. 43. & 44. sic loqui intelligit Castre. in cōf. 152. col. 1. lib. 1. Socinus Sen. in conf. 52. lib. 1. & Rolan. in cōf. 59. lib. 3. Ita quoque loquitur, & declarat Burfatus in præallegato conf. 97. num. 7. lib. 1. & manifestus Natta in præcitatū conf. 676. num. 26. vers. Non enim & numero 27. & in conf. 678. num. 18. 19. & 20. sic & Roland. in dictis conf. 59. num. 20. Ita quoque Angusola in dicto conf. 55. nu. 6. vers. tertio respondet. & num. 7. lib. 6. & Hondedeus in dicto consilio 49. num. 3. lib. 2.

Non etiam obstant rationes, & argumenta à do. Peregrino consulente partis adiuvante desumpta à Baldō, & alijs supra commemoratis. Et ad primum quidem respondet. & admittimus, prædicta verba, postquam hæreditas t̄ peruenierit; facere conditionem, quæ tamen tacitè inerat in ipsa substitutione fideicommissaria, quæ locum non habet, nisi ad vocatum, & grauatum hæreditas cum effectu peruenierit, vt diximus supra, & in specie sic respondit Curtius iunior in consilio 8. num. 2. in fine, dum constituit differentiam inter substitutionem vulgarem, & fideicommissariam.

Nan in vulgari, t̄ sufficit, quod hæreditas sit delata, ut possit adire, uel non adire. si adit extinguitur ipsa vulgaris. l. post aditam. C. de impub. & alijs subl. si non adit, vocatus per ipsam vulgarem succedit: in fideicommissaria t̄ verò requiritur, quod grauatus restituere re ipsa efficiatur hæres; alioqui non posset restituere vocato per fideicommissariam: sicuti supra declarauimus. Dicimus itaque dictum Antonium Mariam, ob id quod hæreditas ad eum non peruenit, non fuisse obligatum restituere: sed afferimus, substitutionem, qua ipse do. Antonius Maria fuit vocatus, propter quod decepsit ante testatorē, tanquam caducam haberi ac si non fuisset à Testatore facta: & dom. Dionysium ex sua persona, non autem ex persona dom. Antonij Maria fuisse substitutum filio infanti. dom. Francisci primi substituti, apud quem propter aditam hæreditatem permanit onus restituendi ipsum fideicommissum dom. Dionysio.

Ita quoque respondet tribus alijs rationibus, & argumentis à dom. Peregrino Consulente consideratis.

Nam admittimus, quod cum illa qualitas, vt dicitur

in secundo argumento, peruenientis hæreditatis defecit in personam do. Antonij Maria, ex quo hæres effetus non est, defecit quidē substitutio passiva ex parte ipsius do. Antonij Maria, qua, si hæreditatem fuisse consecutus, tenebatur restituere dom. Dionysio: sed tamen non defecit substitutio actiua ipsius D. Dionysij, quia vocatus fuit succedere hæredi instituto, sicut do. Franciscus vbi filiis deceperint, vel ipsius do. Francisci filio primo substituto, infans siveque absque prole vita functus est, quemadmodum supra declarauimus. Celsat & tertium argumentum & ratio, quia nos non contendimus fieri debere extensioem de casu peruenientis hæreditatis ad cauam non peruenientis, sed dicimus quod sublata substitutione facta de dom. Antoni Maria propter caducitatem, dom. Dionysium Tomus Duodecimus.

succedere infanti filio dom. Francisci hæredis instituti & grauati restituere, vt dictum fuit. Sic pariter respondet quarto & vltimo argumento, cessat quidē præsuppositum, siveque substitutio respectu personæ dom. Antonij Maria, non tamē cessat substitutio respectu personæ infantis grauati restituere ipsi dom. Dionysio: pro quo sine magna controvērsia pronunciamus esse concluō.

S V M M A R I V M.

1 Brachium seculare non concedi, cum constat de nullitate sententia, vel iniustitia. nu. 2.

3 Iudicem secularem non infringere sententiam ecclesiastici, sed cognoscere de ea summarie, vt auxilium suum ferat.

4 In iniustitiam sententiae evidentem, equiparari nullitati.

5 Successores antiquitus inuestiti ab ecclesia ignorare præsumi quantitatē perticatus.

6 Inuestiti antiquitus præsumi ignorare perticatum.

7 Hæredes iuramento credi quod ignoret.

8 Loci visitationem expedire cum de situ prædiorum disputatur.

9 Visitacione oculari assumi informationes de prædiorum qualitate.

10 Finium controvēsiam tolli loci inspectione.

11 Prolationem ex visitatione loci nunquam statuto belli.

12 Sententias fundare intentionem.

13 Canonis solutionibus probari possessionem.

14 Solutionibus probari possessionem.

15 Brachium seculare non concedi, nisi precesserim censor.

A

Vixilium brachii sacerularis, quod pro execuzione sententiae latè à Rota Romana aduersus Beccarias petit Zerbus, concedi nulla ratione debet.

Nam uera & recepta est doctorum traditio, quod sicuti auxilium brachij t̄ sacerularis concedi non debet pro executione sententiae latè a iudice ecclesiastico, quando clarè & manifestè constat de eius nullitate: vt responderunt Anchara. in conf. 382. nu. 8. Calca. in conf. 119. nu. 6. Afflictus in decisi. 20. nu. 9. Natta in conf. 529. num. 5. & Rolandus in conf. 529. nu. 5. & Rolandus in conf. 37. numer. 14. libro 1. ita etiam concedi non debet, quando manifestè constat de ipsius sententia t̄ iniustitia: quemadmodum in specie tradit Navarrus in capitulo cum contingat in primo remedio, alij est in secundo. colum. vlt. vers. ex præstatione de prescript. qui post Imolam in cap. 1. numer. 16. de officio ord. scribit. iudicem t̄ sacerularē à quo pettur auxilium ab ecclesiastico, non posse qui dem cognoscere de sententia illius ad effectum infraeendi cam: posse tamen ad finem, sicut informando, an impari debet suum auxilium, nec ne. Idem sensit Rolandus in conf. 27. numer. 7. libr. 1. Et ratio est: quia euidens iniustitia t̄ nullitati aequiparatur, vt ex multorum traditione responderunt Curtius iunior in conf. 89. numero 5. & in conf. 124. numero 14. Parisius in conf. 89. nume. 60. libr. 1. & Crauet. in conf. 265. colu. pen. vers. venio ad secundum. Quod verò nostro in casu manifestè constet de iniustitia prædicta sententia multipliciter sic demonstratur.

Primo quia Beccarias cōdemnati fuerunt ad confi-

gnandū dicto Zerbo illas perticas millescentum & se-

B

xaginta